

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۲)	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پیش دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۴ / ۱۲ / ۱۳۸۹	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور جبرانی اول (اسفند ماه) سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

ردیف	سؤالات	نمره
۱	<p>الف) خود آزمایی و درک مطلب</p> <p>با توجه به متن زیر، به سؤالات پاسخ دهید.</p> <p>از طبقه‌ی علیّه‌ی شعرا که ناظران مناظم سخن‌پیرایی و پیرایه‌بندان سلسله‌ی معنی‌آرایی‌اند در آن هنگام در اردوی معلّاً و ممالک محروسه، شاعران سخنور و سخنوران بلاغت‌گستر بی‌شمار بودند. در اوایل حال حضرت خاقانی جنت‌مکانی، توجه تمام به حال این طبقه بود. چند گاه میرزا شرف جهان و مولانا حیرتی از هم‌صحبتان بزم اقدس و معاشران مجلس مقدّس بودند و در اواخر ایام حیات که در امر معروف و نهی منکر مبالغه‌ی عظیم می‌فرمودند چون این طبقه را از صلحا و زمره‌ی اتقیا نمی‌دانستند، زیاده‌توجهی به حال ایشان نمی‌فرمودند و راه‌گذرانیدن قطعه و قصیده نمی‌دادند. مولانا محتشم کاشی قصیده‌ای غرّاً در مدح آن حضرت [شاه تهماسب] فرستاده بود. شاه جنت‌مکان فرمودند که من راضی نیستم که شعرا زبان به مدح و ثنای من آلائند. قصاید در شأن حضرت شاه ولایت‌پناه و ائمه‌ی معصومین علیهم‌السلام بگویند. صله اول از ارواح مقدّس حضرات و بعد از آن از ما توقع نمایند، زیرا که به فکر دقیق و معانی بلند و استعاره‌های دور از کار در رشته‌ی بلاغت در آورده به ملوک نسبت می‌دهند که به مضمون «از احسن اوست اکذب او» اکثر در موضع خود نیست.</p>	
۱-۱	در عهد قاجاریه، «محروسه» عنوانی است که به کشور داده بودند.	۰/۲۵
۲-۱	منظور از «حضرت خاقانی» کیست؟	۰/۲۵
۳-۱	منظور از «این طبقه» در سطر سوم یا پنجم چه کسانی است؟	۰/۲۵
۴-۱	مفهوم «راه‌گذرانیدن» چیست؟	۰/۲۵
۵-۱	«استعاره‌های دور از کار» به چه معناست؟	۰/۲۵
۶-۱	معنی «اکثر در موضع خود نیست» را بنویسید.	۰/۱۵
۲	معنی «نرسد» در عبارت: «جوانان را نرسد که بر پیران پیشی جویند و بی‌حرمتی کنند.» چیست؟	۰/۲۵
۳	زاویه‌ی دید نویسنده را در این بخش از داستان زیر بررسی کنید.	۰/۲۵
	یک لحظه به عقب که نگاه می‌کنم، می‌بینم صورت رائد از روشنی برق می‌زند و اشک‌های حامد مثل شبنمی که بر گل نشسته‌باشد، صورت رائد را دوست‌داشتنی‌تر می‌کند.	
۴	«نقش از روی کار باز خواند.» یعنی چه؟	۰/۱۵
۵	منظور از عبارت مشخص شده در: «به قول تهرانی‌ها تو مرا روبند کردی.» چیست؟	۰/۱۵
۶	در عبارت: «نصر بن احمد که واسطه‌ی عقد آل سامان بود.» مفهوم کنایه‌ی مشخص شده را بنویسید.	۰/۱۵
۷	با توجه به عبارت: «یکی تحرّمه‌ی عشا بسته و دیگری منتظر عشا نشسته.»	
۰/۲۵	الف) معنی «تحرّمه» را بنویسید.	
۰/۱۵	ب) تفاوت معنایی «عشا» با «عشا» را بنویسید.	
۰/۱۵	منظور از «چرک‌مرد» در عبارت: «صورت و سینه‌اش از روپوش چرک‌مرد بیرون بود.» چیست؟	
	ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم	

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۲)	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پیش دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۴ / ۱۲ / ۱۳۸۹	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور جبرانی اول (اسفند ماه) سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره										
۹	با توجه به بیت زیر، به چه کسی بشارت و گشایش روحی می‌رسد؟ آن کس است اهل بشارت که اشارت داند نکته‌ها هست بسی، محرم اسرار کجاست	۰/۵										
۱۰	در بیت زیر، شکل و رنگ شعله به چه چیزی تشبیه شده‌است؟ سهل است اگر بال و پری نقصان این پروانه شد کان شمع سامان می‌دهد از شعله زرین بال‌ها	۰/۵										
۱۱	واژه‌ی «خون» در شعر زیر اشاره به کدام تعبیر مشهور است که در زیارت وارث خطاب به امام حسین (ع) گفته می‌شود؟ خرد در مصاف عزم تو جنون / تنها واژه‌ی تو خون است، خون / ای خداگون!	۰/۵										
۱۲	کدام یک از جملات زیر درست و کدام نادرست است؟ الف) عرفا در مکتوم نگه‌داشتن مقاصد خود، برخلاف صاحبان علوم و فنون دیگر، تعمد دارند. ب) غیبت یعنی حالت بی‌خبری از خالق که احياناً به عارف دست می‌دهد.	۰/۵										
۱۳	افسانه‌ها را می‌توان به چهار دسته‌ی کلی تقسیم کرد، دو مورد آن‌ها را نام ببرید.	۰/۵										
۱۴	در بیت زیر ابتدا معنی «زکات‌استان» را ذکر کنید؛ سپس بنویسید این واژه (زکات‌استان) به چه مفهومی اشاره دارد؟ بر دجله گری نو نو، وز دیده زکاتش ده گرچه لب دریا هست از دجله زکات‌استان	۰/۷۵										
۱۵	در هریک از ابیات گروه «الف» کدام آرایه‌ی ادبی گروه «ب» به کار رفته‌است؟ (توجه: یک مورد در گروه «ب» اضافی است.)	۰/۷۵										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- هان، ای دل عبرت‌بین از دیده غیر کن هان</td> <td>اغراق</td> </tr> <tr> <td>۲- آتش‌فروز قهر تو آینه‌دار لطف تو</td> <td>حس آمیزی</td> </tr> <tr> <td>۳- به دنبال محمل چنان زار گریم</td> <td>لف و نشر</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ایهام</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	۱- هان، ای دل عبرت‌بین از دیده غیر کن هان	اغراق	۲- آتش‌فروز قهر تو آینه‌دار لطف تو	حس آمیزی	۳- به دنبال محمل چنان زار گریم	لف و نشر		ایهام	
الف	ب											
۱- هان، ای دل عبرت‌بین از دیده غیر کن هان	اغراق											
۲- آتش‌فروز قهر تو آینه‌دار لطف تو	حس آمیزی											
۳- به دنبال محمل چنان زار گریم	لف و نشر											
	ایهام											
	<p>ب) معنی و مفهوم نظم و نثر</p> <p>- اشعار زیر را به نثر روان برگردانید.</p>											
۱۶	زیبا شود به کارگه عشق کار من	هرگه نظر به صورت زیبا کنم تو را										
۱۷	نموده از پس که آفتاب تازه غروب	سواد شهر ری از دور نیست پیدا خوب										
۱۸	هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت	آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت										
۱۹	سجده نتوان کرد بر آب حیات	تا نیابم زین تن خاکی نجات										
۲۰	تمام چهارده‌سالگی‌اش را در کفن پیچیدم / با همان شور شیرین‌گونه / که کودکی‌اش را در قنداق می‌پیچیدم											
۲۱	خیز و بنمای عشق را قامت	که مؤذن بگفت قد قامت										
۲۲	بر آب‌خورد آخر مقدم تشنگانند	می‌ده حریفانم صبوری می‌توانند										
۲۳	برآمد قیرگون ابری ز روی نیلگون دریا	چو رای عاشقان گردان چو طبع بیدلان شیدا										
	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم»											

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۲)	رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پیش دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۴ / ۱۲ / ۱۳۸۹	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور جبرانی اول (اسفند ماه) سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره						
	پ) تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی							
۲۴	مشهورترین طبقه‌بندی بر اساس نظریه‌ی است که سبک را بر اساس هفت دیدگاه طبقه‌بندی می‌کند.	۰/۲۵						
۲۵	تفاوت تلفظ برخی از کلمات در مقایسه با زبان امروز (مثلاً یک - هزار / یک - هزار) از ویژگی‌های زبانی سبک است.	۰/۲۵						
۲۶	کدام یک از آثار زیر از نمونه‌های موفق نثر دوره‌ی غزنوی و سلجوقی است؟ الف) کیمیای سعادت ب) تاریخ بلعمی پ) التفهیم ت) ترجمه‌ی تفسیر طبری	۰/۲۵						
۲۷	عطار در کدام اثر خود تحت تأثیر « حدیقة الحقیقه و طریقه الشریعه » سنایی قرار داشته‌است؟	۰/۲۵						
۲۸	« رساله‌ی دلگشا » اثر کیست؟	۰/۲۵						
۲۹	کدام یک از موارد زیر از ویژگی‌های طنز گل آقا نیست؟ الف) اجتناب از طنز سطحی و مبتذل ب) بهره‌گیری از تجاهل‌العارف و غلط‌نویسی تعمدی پ) دقت در حفظ حریم ارزش‌های مکتبی و اعتقادی با زبان هجو و هزل ت) پرداخت طنز از طریق ایجاد تغییرات ظریف و زیرکانه در شعرهای مشهور قدیم و جدید	۰/۲۵						
۳۰	هریک از آثار ذکر شده در گروه «الف» مربوط به کدام نوع نثر در گروه «ب» می‌شود؟ (توجه: در گروه «ب» یک مورد اضافی است).	۰/۵						
	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>«الف»</th> <th>«ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- چهارمقاله</td> <td>فنی</td> </tr> <tr> <td>۲- مرزبان‌نامه</td> <td>مصنوع ساده</td> </tr> </tbody> </table>	«الف»	«ب»	۱- چهارمقاله	فنی	۲- مرزبان‌نامه	مصنوع ساده	
«الف»	«ب»							
۱- چهارمقاله	فنی							
۲- مرزبان‌نامه	مصنوع ساده							
۳۱	تفاوت گلستان سعدی به لحاظ محتوا و پیام با مقامات حمیدی در این است که سعدی در داستان‌هایش اغلب هدفی و را دنبال می‌کند.	۰/۵						
۳۲	یک ویژگی زبانی سبک « دوره‌ی بازگشت » را بنویسید.	۰/۵						
	ت) شعر حفظی							
۳۳	کدام گزینه، بیت زیر را کامل می‌کند؟ باز پرسید ز گیسوی شکن در شکنش الف) سرگشته ب) گم‌گشته - جاهای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید.	۰/۲۵						
۳۴	عقل دیوانه شد آن سلسله‌ی مشکین کو	۰/۲۵						
۳۵	تو چنین خانه‌کن و ای باد خزان	۰/۵						
۳۶	آن زمان که مست هستی از / آن زمان که پیش خود بیهوده پندارید / که گرفتستید دست ناتوان را، آری.	۱						
	«گل‌بوته‌های فکرتان بارور باد»							
	جمع نمره	۲۰						

ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح	رشته: علوم انسانی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۲)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۱۲ / ۱۴	پیش‌دانشگاهی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور جبرانی اول اسفند ماه سال ۱۳۸۹	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	با تشکر از مصححین گرامی، راهنمای زیر جهت هماهنگی و سهولت در امر تصحیح خدمتتان ارائه می‌گردد. بدیهی است که به پاسخ‌های درست و مشابه دانش‌آموزان نمره تعلق می‌گیرد.	
	الف) خودآزمایی و درک مطلب	
۱	۱-۱- ایران (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۲-۱- شاه تهماسب (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۳-۱- شاعران (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۴-۱- عرضه کردن شعر در مقابل کسی (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۵-۱- استعاره‌هایی که کم‌تر به کار می‌روند. (۰/۲۵)	۰/۲۵
	۶-۱- در جای مناسب خود به کار نرفته‌است. (۰/۵)	۰/۵
۲	حق ندارند. (اجازه ندارند). (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳	اول شخص (۰/۲۵)	۰/۲۵
۴	از ظاهر امر، پی به اصل ماجرا برد. (۰/۵)	۰/۵
۵	مرا در رودریایستی قرار دادی. (۰/۵)	۰/۵
۶	پادشاه یا بزرگی که حکم او محور و مرکز احکام باشد. (۰/۵)	۰/۵
۷	الف) تکبیره الاحرام (آغاز نماز) (۰/۲۵) ب) عشا: نماز شام (۰/۲۵) عشا: خوراک شبانه (شام) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۸	جامه‌ای چرکین که با آب سرد شسته‌شده و چرکش بر جا مانده‌است. (۰/۵)	۰/۵
۹	کسی که راز و رمز حقایق عرفانی را فهم کند. (۰/۵)	۰/۵
۱۰	بال و پر پروانه (۰/۵)	۰/۵
۱۱	نارالله (خون خدا) (۰/۵)	۰/۵
۱۲	الف) درست (۰/۲۵) ب) نادرست (۰/۲۵)	۰/۵
۱۳	۱- خیالی ۲- حقیقی ۳- تاریخی ۴- مطایبه آمیز (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد (۰/۲۵) جمعاً (۰/۵) نمره)	۰/۵
۱۴	معنی: زکات گیرنده (۰/۲۵) اشاره است به وارد شدن آب دجله به دریا (خلیج فارس) (۰/۵)	۰/۲۵
۱۵	۱- ایهام (۰/۲۵) ۲- لف و نشر (۰/۲۵) ۳- اغراق (۰/۲۵)	۰/۲۵
	ب) معنی و مفهوم نظم و نثر	
۱۶	هرگاه به چهره‌ی زیبای تو نگاه می‌کنم، (۰/۲۵) اعمال و رفتار من در عالم عاشقی زیباتر می‌شود. (۰/۲۵)	۰/۵
۱۷	آفتاب در پشت کوه تازه غروب کرده‌است (۰/۲۵) و آبادی‌های اطراف شهر ری از دور به خوبی مشخص نیست.	۰/۵
۱۸	(۰/۲۵)	۰/۵
۱۹	هرگز به خاطر کمی و زیادی مال و ثروت غم نداشتم (۰/۲۵)؛ بلکه آسوده خاطر بودم، زیرا به زیاد و کم شدن ثروت فکر نمی‌کردم. (۰/۲۵)	۰/۲۵
	هرگز نمی‌توانم به معشوق (۰/۲۵) دست یابم (به وصال برسم) (۰/۲۵) مگر این که از تعلقات جسم رهایی یابم. (۰/۲۵)	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۲)		رشته: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸:۳۰ صبح
پیش‌دانشگاهی		تاریخ امتحان: ۱۳۸۹/۱۲/۱۴	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور جبرانی اول اسفند ماه سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح		
نمره	ادامه‌ی راهنما در صفحه‌ی دوم		
۲۰	فرزند چهارده‌ساله‌ام را (که به شهادت رسیده بود). (۰/۲۵) در کفن پیچیدم با همان اشتیاق شیرینی (۰/۲۵) که در زمان کودکی او را در قنطاق می‌پیچیدم. (۰/۲۵)	۰/۲۵	
۲۱	برخیز و برای عشق‌ورزی اعلام آمادگی کن (۰/۵)، زیرا که ندادنده‌ی عشق (مؤذن) عشق را سرداده‌است. (داوطلبان عشق را فرامی‌خواند). (۰/۵)	۱	
۲۲	همان گونه که بر سر چشمه، تشنگان در نوشیدن آب حق تقدّم دارند، (۰/۵) پس به من هم قبل از دیگران شراب بنوشان. دیگران می‌توانند شکیباً باشند اما من نمی‌توانم. (۰/۵) (زیرا من از همه تشنه‌تر هستم و طاقت صبوری ندارم)	۱	
۲۳	ابری تیره از روی دریای نیلی برخاست (۰/۵) که هم‌چون نظر عاشقان متغیّر و مانند سرشت عاشقان، شیدا بود. (۰/۵)	۱	
پ) تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی			
۲۴	ارسطو (۰/۲۵)	۰/۲۵	
۲۵	خراسانی (ترکستانی) (۰/۲۵)	۰/۲۵	
۲۶	الف) (۰/۲۵) (کیمیای سعادت)	۰/۲۵	
۲۷	منطق‌الطیّر (۰/۲۵)	۰/۲۵	
۲۸	عبید زاکانی (۰/۲۵)	۰/۲۵	
۲۹	پ) (۰/۲۵) (دقت در حفظ حریم ارزش‌های مکتبی و اعتقادی با زبان هجو و هزل)	۰/۲۵	
۳۰	۱- فنی (۰/۲۵) ۲- مصنوع (۰/۲۵)	۰/۵	
۳۱	اخلاقی (۰/۲۵) اجتماعی (۰/۲۵)	۰/۵	
۳۲	۱- سبک شعر در غزل و مثنوی غیر حماسی، همان سبک عراقی است. ۲- لغات عامیانه در آن کم‌تر به چشم می‌خورد. ۳- برخی از ویژگی‌های فراموش‌شده‌ی زبان مجدداً رواج می‌یابد. (ذکر یک مورد کافی است). (۰/۵)	۰/۵	
ت) شعر حفظی			
۳۳	الف) (۰/۲۵) (سرگشته)	۰/۲۵	
۳۴	ابروی دلداری (۰/۲۵)	۰/۲۵	
۳۵	دل‌شکن (۰/۲۵) مستحق (۰/۲۵)	۰/۵	
۳۶	خیال دست‌یابیدن به دشمن (۰/۵) / تا توانایی بهتر را پدید (۰/۵)	۱	
۲۰	جمع نمره		
«گل‌بوته‌های فکرتان بارور باد»			